

โครงการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดให้
ใช้หรือเชื่อมต่อบระบบส่งก๊าซธรรมชาติ และสถานีแอลเอ็นจีแก่
บุคคลที่สาม (Third Party Access Code: TPA Code)

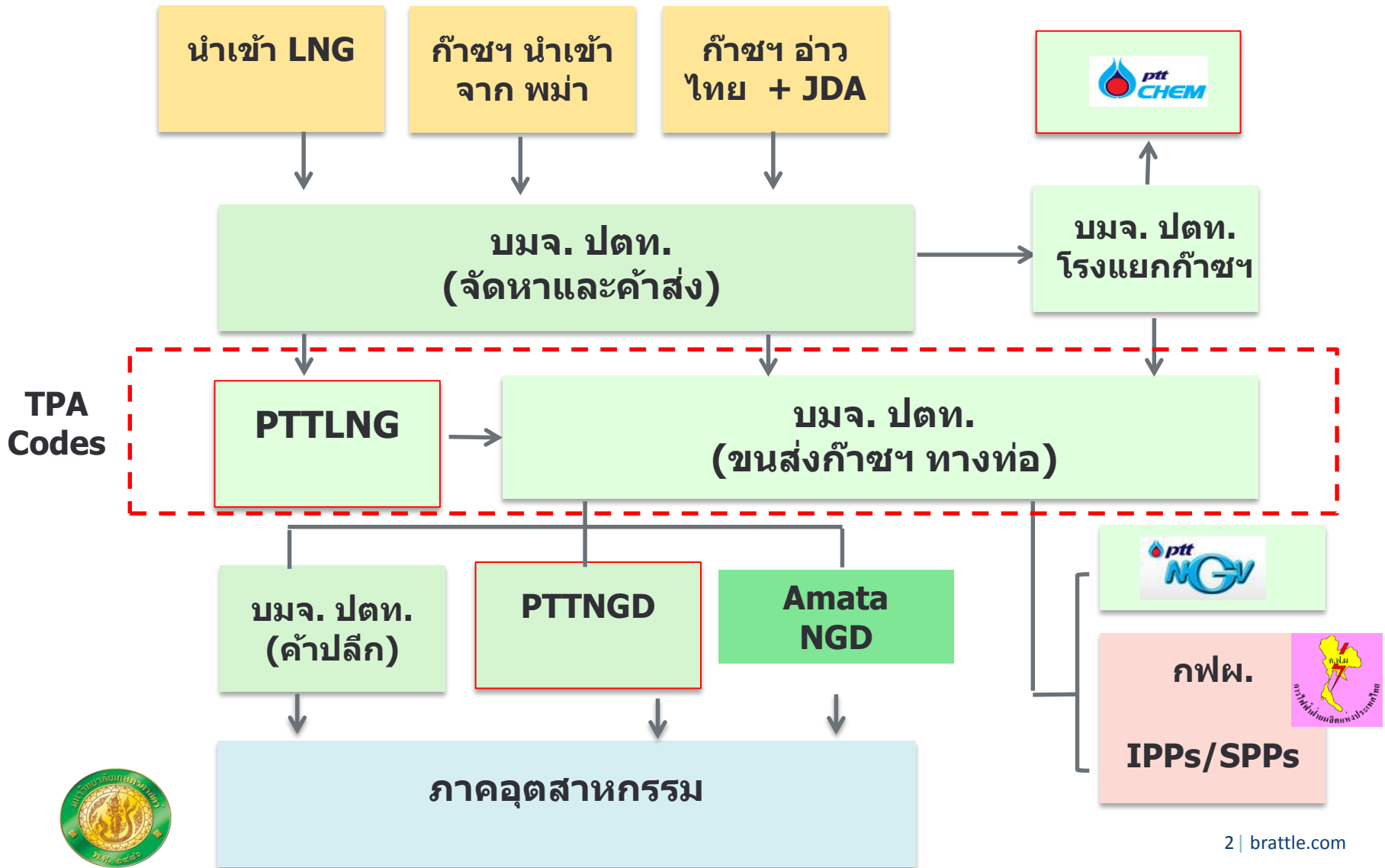

ที่มาของโครงการ

- ✓ พรบ. การประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. 2550 ม. 81 : กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีระบบโครงข่ายพลังงานต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ประกอบการกิจการพลังงานรายอื่นใช้หรือเชื่อมต่อระบบโครงข่ายพลังงานของตน
- ✓ มติคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) วันที่ 4 ก.ย. 2557 : เห็นชอบข้อบังคับว่าด้วยการจัดทำข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดให้ใช้หรือเชื่อมต่อระบบส่งก๊าซธรรมชาติและสถานีแอลเอ็นจีแก่บุคคลที่สาม (TPA Regime) โดยได้ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาในวันที่ 13 ตุลาคม 2557
- ✓ วันที่ 19 ก.ย. 2557 : สำนักงาน กกพ. ได้แจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตฯ ที่เกี่ยวข้อง (ท่อส่งก๊าซและสถานี LNG) ปฏิบัติตามข้อบังคับ TPA Regime โดยการจัดทำข้อกำหนดเกี่ยวกับการเปิดให้ใช้หรือเชื่อมต่อระบบส่งก๊าซธรรมชาติ หรือ สถานีแอลเอ็นจี แก่บุคคลที่ 3 (TPA code)

การเปิดให้บุคคลที่สามเข้ามาในธุรกิจก๊าซธรรมชาติไทย (TPA)

บทบาทของทีมที่ปรึกษาโครงการ

คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
Energy Regulatory Commission

ทีมที่ปรึกษาโครงการ

THE **Brattle** GROUP

TPA Code

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ผู้รับใบอนุญาตขนส่งก๊าซธรรมชาติ
ผ่านระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ

เจ้าของท่อย่อยที่เชื่อมต่อจาก
ท่อประธานของ ปตท.

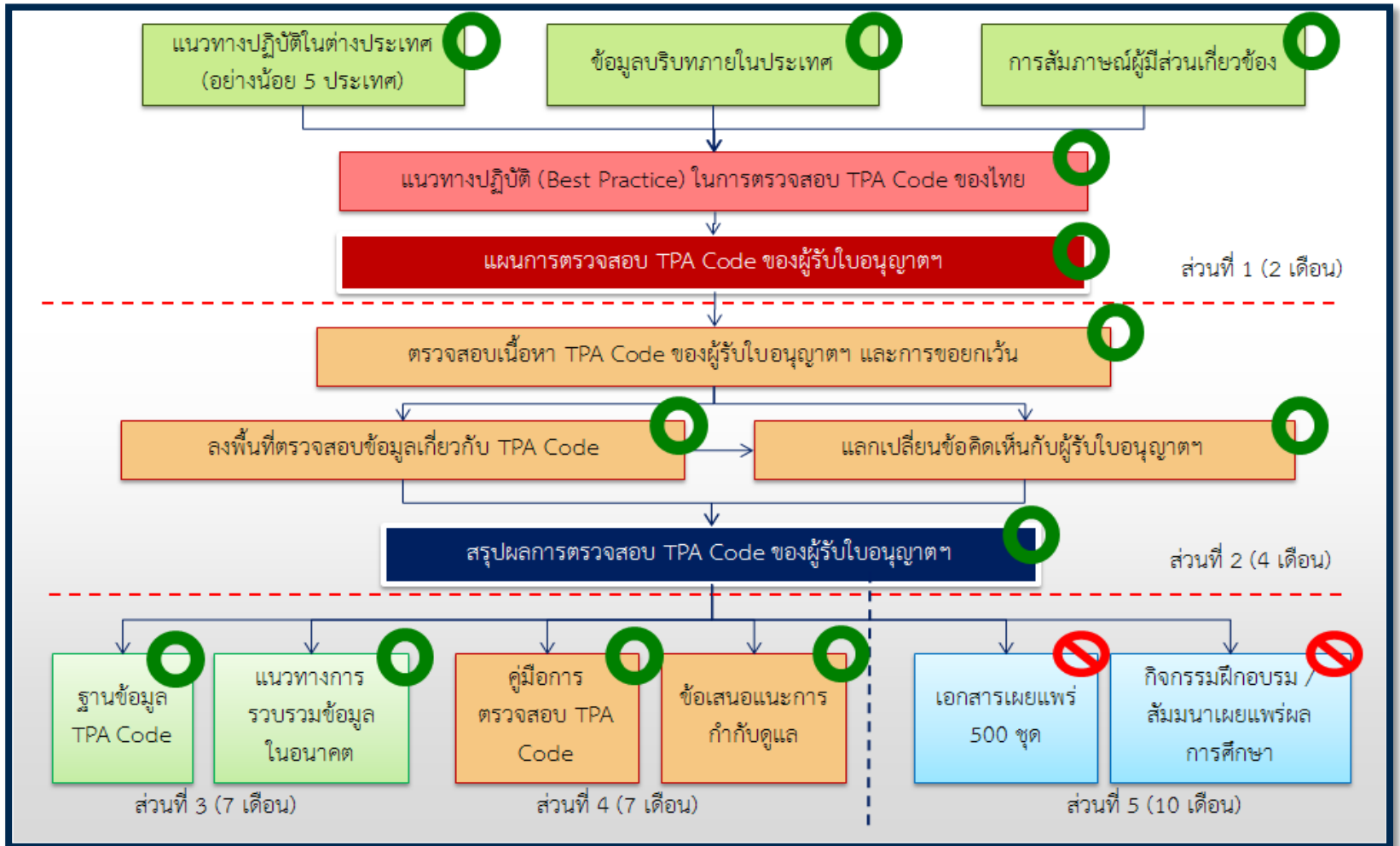
ผู้รับใบอนุญาตขนส่งก๊าซธรรมชาติ
ผ่านระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ

ผู้รับใบอนุญาตเก็บรักษาและแปรสภาพ
ก๊าซธรรมชาติจากของเหลวเป็นก๊าซ

กิจกรรมภายใต้โครงการ

การศึกษากรณีตัวอย่างจากต่างประเทศ

ข้อกำหนดของแต่ละประเทศสำหรับการแข่งขันในตลาดก๊าซธรรมชาติจะคำนึงถึง **ประโยชน์ของสาธารณะชน** **ความเป็นธรรมในการแข่งขัน** และ **ประสิทธิภาพโดยรวมของอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ**

สหรัฐอเมริกา	อังกฤษ	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	สหภาพยุโรป
<ul style="list-style-type: none"> ■ โครงสร้างแยก มีเอกชนเป็นผู้ดำเนินงาน ■ มีผู้ให้บริการท่อหลายราย (480,000 กม.) ■ 11 สถานี LNG ■ FERC กำกับ (ค่อนข้างเข้มงวด) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ เริ่มด้วยโครงสร้างบูรณาการในแนวตั้ง (เหมือนไทย) ■ ปัจจุบันมีผู้ให้บริการ 1 ราย (285,000 กม.) แต่ไม่มีการผูกขาดในการซื้อก๊าซ ■ 3 สถานี LNG* ■ OFGEM กำกับ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ เริ่มจากรัฐเป็นเจ้าของและขายก๊าซแก่ผู้บริโภค ■ ปฏิรูปปี 2543 เอกชนเป็นเจ้าของ (9,192 กม.) ■ ส่งออก LNG ■ AER กำกับ (บ. ท่อจะไม่ถูกกำกับถ้าพิสูจน์ได้ว่าการแข่งขันในระบบท่อ) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ เริ่มจากรัฐเป็นเจ้าของทั้งระบบ (50% ในแหล่งผลิต) ■ ปัจจุบันมีผู้ให้บริการ 2 ราย (2,500 กม.) ■ ไม่มี LNG ■ MER กำกับ (มี GIC เป็นที่ปรึกษา) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ เริ่มปฏิรูป 2541 แก้ไขกฎหมายครั้ง ■ 28 ประเทศสมาชิก (2,171,002 กม.) ■ 19 สถานี LNG* ■ EU ออกกฎหมายและ NER นำไปปฏิบัติ

* มีการยกเว้นการจัดทำ TPA Code แต่ต้องมีการปล่อยคืนความสามารถ

หลักปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่ได้จากการศึกษาจากต่างประเทศ

บทเรียน	หลักปฏิบัติที่ดีจากประเทศสากล	การประยุกต์ใช้กับประเทศไทย
บทเรียน 1	อุปทานของก๊าซธรรมชาติที่มีอยู่ ต้องไม่ให้มีการผูกขาดในการซื้อก๊าซธรรมชาติ กระตุ้นให้เกิดการแข่งขัน	เพิ่มอุปทานก๊าซให้กับผู้จัดหาก๊าซธรรมชาติ (Shipper) รายอื่น
บทเรียน 2	การแบ่งแยกโครงสร้างอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติจากระบบบูรณาการในแนวตั้ง (Ring-fencing and code of conduct)	มีการกั้นรั้ว ระบุข้อกำหนดในความประพฤติของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและบริษัทในเครือ

หลักปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่ได้จากการศึกษาจากต่างประเทศ

บทเรียน	หลักปฏิบัติที่ดีจากประเทศสากล	การประยุกต์ใช้กับประเทศไทย
บทเรียน 3	ประสิทธิภาพในการจัดการกับสัญญาเดิมที่มีอยู่มีความสำคัญ โดยเฉพาะในเรื่องบังคับใช้ UIOLI และการชดเชยถ้ามีการ “buy-out” หรือ “buy-down” จากสัญญา	ให้โอกาสผู้ซื้อ Bundled Service ได้เก็บค่าใช้จ่าย (การชดเชย) ที่ออกจากการซื้อก๊าซได้แต่คงสิทธิในการส่ง และการประยุกต์ใช้ UIOLI
บทเรียน 4	กำหนดประเภทบริการเน้นไปที่การให้บริการแบบแน่นอน (Firm) และมุ่งเน้นให้มีการบริการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค	การกำหนดประเภทการให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

หลักปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่ได้จากการศึกษาจากต่างประเทศ

บทเรียน	หลักปฏิบัติที่ดีจากประเทศสากล	การประยุกต์ใช้กับประเทศไทย
บทเรียน 5	มีหลายลักษณะเช่น point-to-point หรือ entry-exit แต่จะมีความสำคัญน้อยกว่า การคิดต้นทุนที่ใช้ทำอัตราค่า Tariff โดยมีการแบ่งค่าบริการ	ค่าบริการสามารถแบ่งแยกได้ ถึงแม้ว่าประเภทบริการจะเป็นการรวม (Bundled Service)
บทเรียน 6	เน้นการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ และ ความโปร่งใส รวมถึงความสามารถ คงเหลือ และการปฏิบัติต่อบริษัทใน เครือที่เท่าเทียมกันกับบุคคลอื่นที่มาใช้ บริการ	ควรให้ความสำคัญกับการเปิดเผย ข้อมูลสาธารณะโดยเฉพาะในเรื่อง ของความสามารถในการให้บริการ ประวัติการใช้งาน และการให้บริการ กับบริษัทในเครือ

หลักปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่ได้จากการศึกษาจากต่างประเทศ

บทเรียน	หลักปฏิบัติที่ดีจากประเทศสากล	การประยุกต์ใช้กับประเทศไทย
บทเรียน 7	จัดสรรความสามารถใช้หลักเกณฑ์แข่งขันผ่านตลาด โดยใช้กระดานข่าวอิเล็กทรอนิกส์ หรือ Electronic Bulletin Board system (EBB) เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการค้าสิทธิความสามารถ	<ol style="list-style-type: none">ส่งเสริมการแข่งขันโดยการให้บริการตามลำดับ (First come-First serve) แต่ก็เปิดช่องทางให้ผู้ให้ราคามากกว่าได้สิทธิ์ในบางกรณี (เช่น Open season) แต่ต้องไม่เกินกว่าอัตราที่กำหนดควรมี Electronic Bulletin Board system (EBB)

หลักปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่ได้จากการศึกษาจากต่างประเทศ

บทเรียน	หลักปฏิบัติที่ดีจากประเทศสากล	การประยุกต์ใช้กับประเทศไทย
บทเรียน 8	นโยบายส่งเสริมการขยายระบบแบบตลาด (Open Season) ผู้ให้บริการทำการศึกษาความต้องการ แต่จะมีการปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องในวงการ (Consultation Process)	พิจารณาให้มี Stakeholders' Consultation Process ในการศึกษา ควรให้ผู้ให้บริการมีการแชร์ข้อมูล คำนิยาม และ model ที่ใช้ในการวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

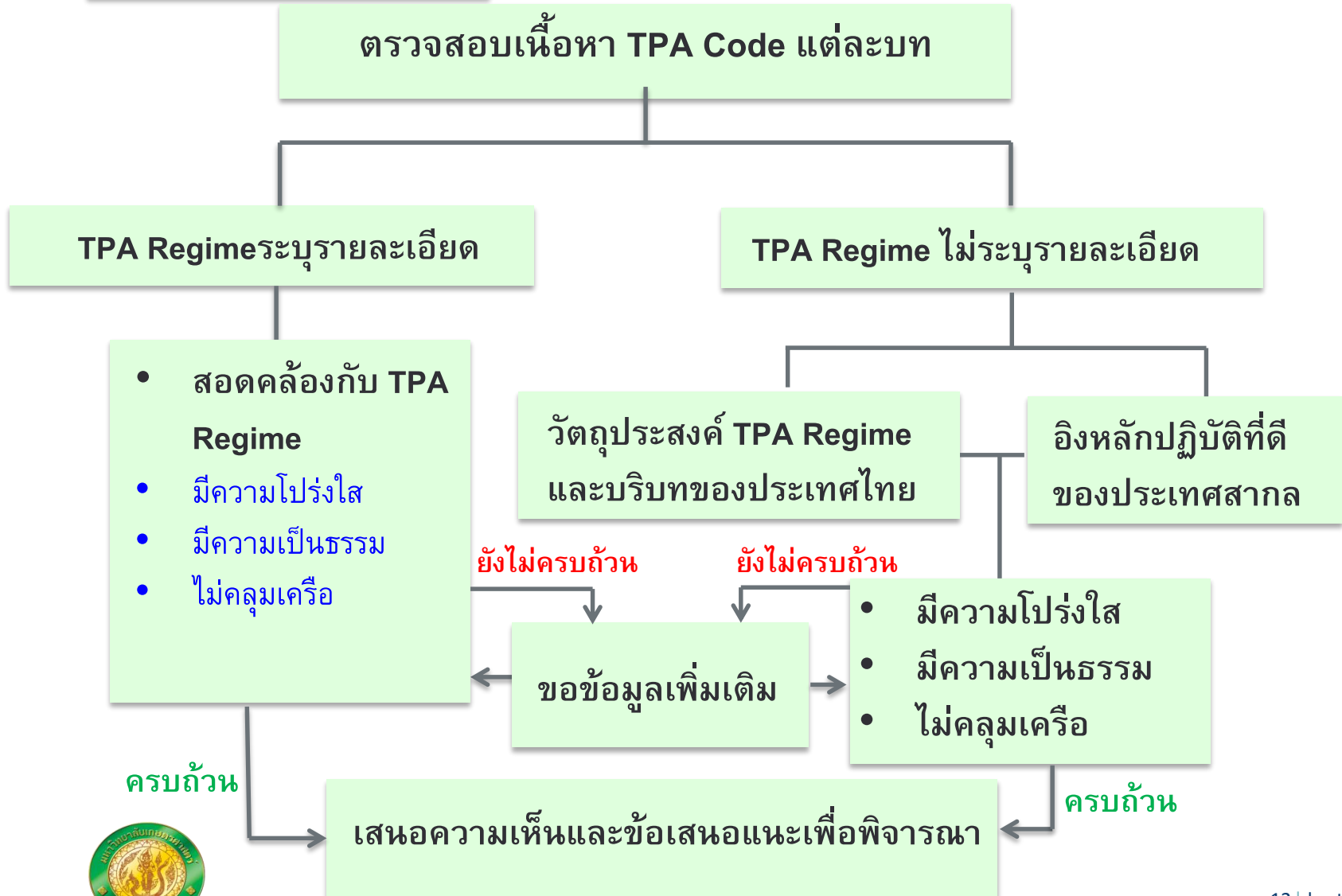

หลักปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่ได้จากการศึกษาจากต่างประเทศ

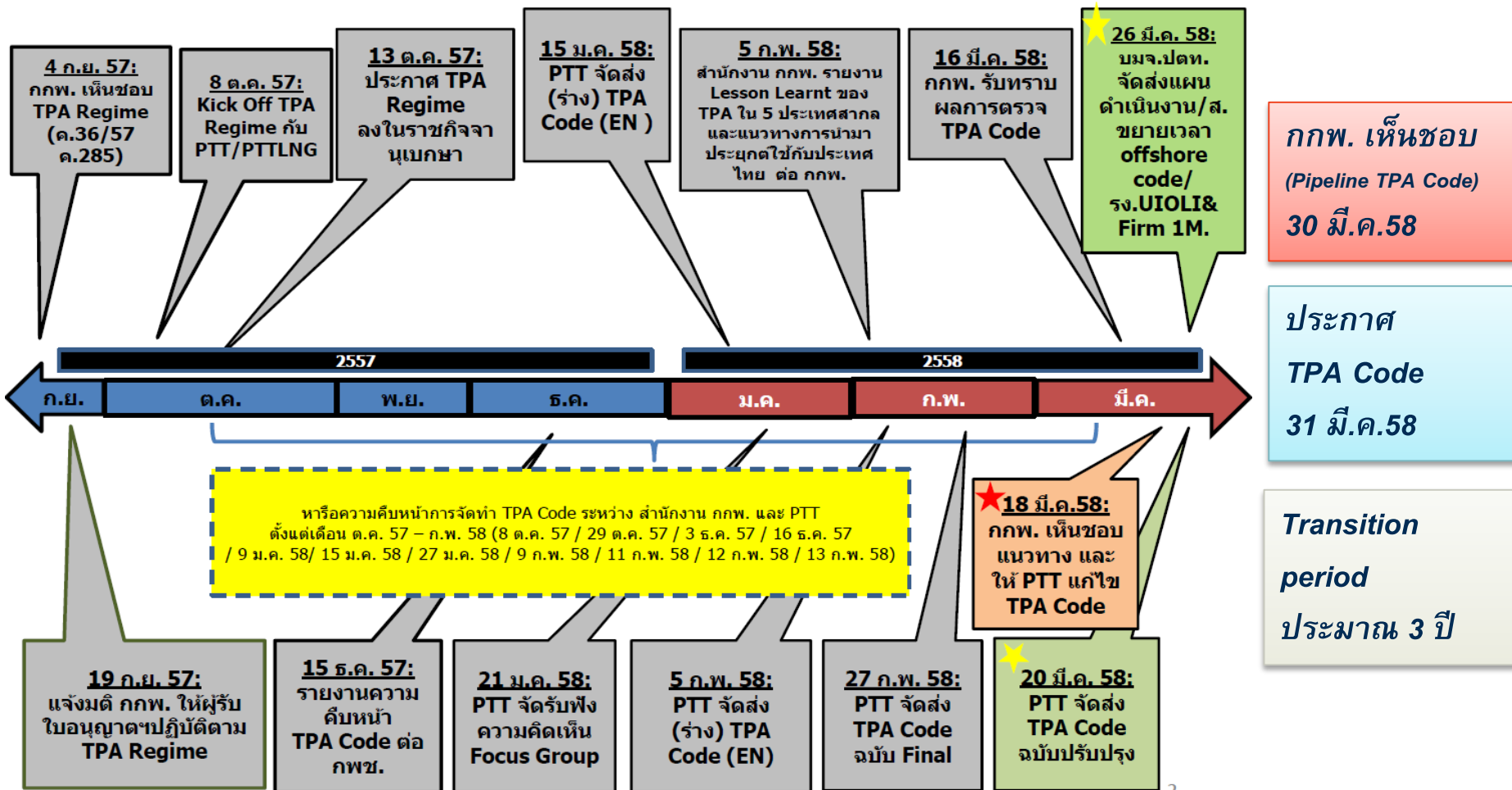
บทเรียน	หลักปฏิบัติที่ดีจากประเทศสากล	การประยุกต์ใช้กับประเทศไทย
บทเรียน 9	การตัดสินใจของผู้ให้บริการต้องมีหลักเกณฑ์ และมีความโปร่งใส ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำกับได้วางไว้ อิงมาตรฐานในประเทศ หรือประเทศสากลที่มีอยู่ เพื่อจะหลีกเลี่ยงการตัดสินใจของผู้ให้บริการที่จะไม่เป็นธรรม เช่นในเรื่องคุณภาพก๊าซฯ การวัด เป็นต้น	<ol style="list-style-type: none">1) ประกาศหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทาง website และ/หรือ EBB2) อิงมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ3) ถ้าไม่มีมาตรฐานสนับสนุนให้มีการหารือระหว่างผู้เกี่ยวข้อง เพื่อหามาตรการที่เป็นที่ยอมรับ และควรได้รับความเห็นชอบจากองค์กรกำกับ

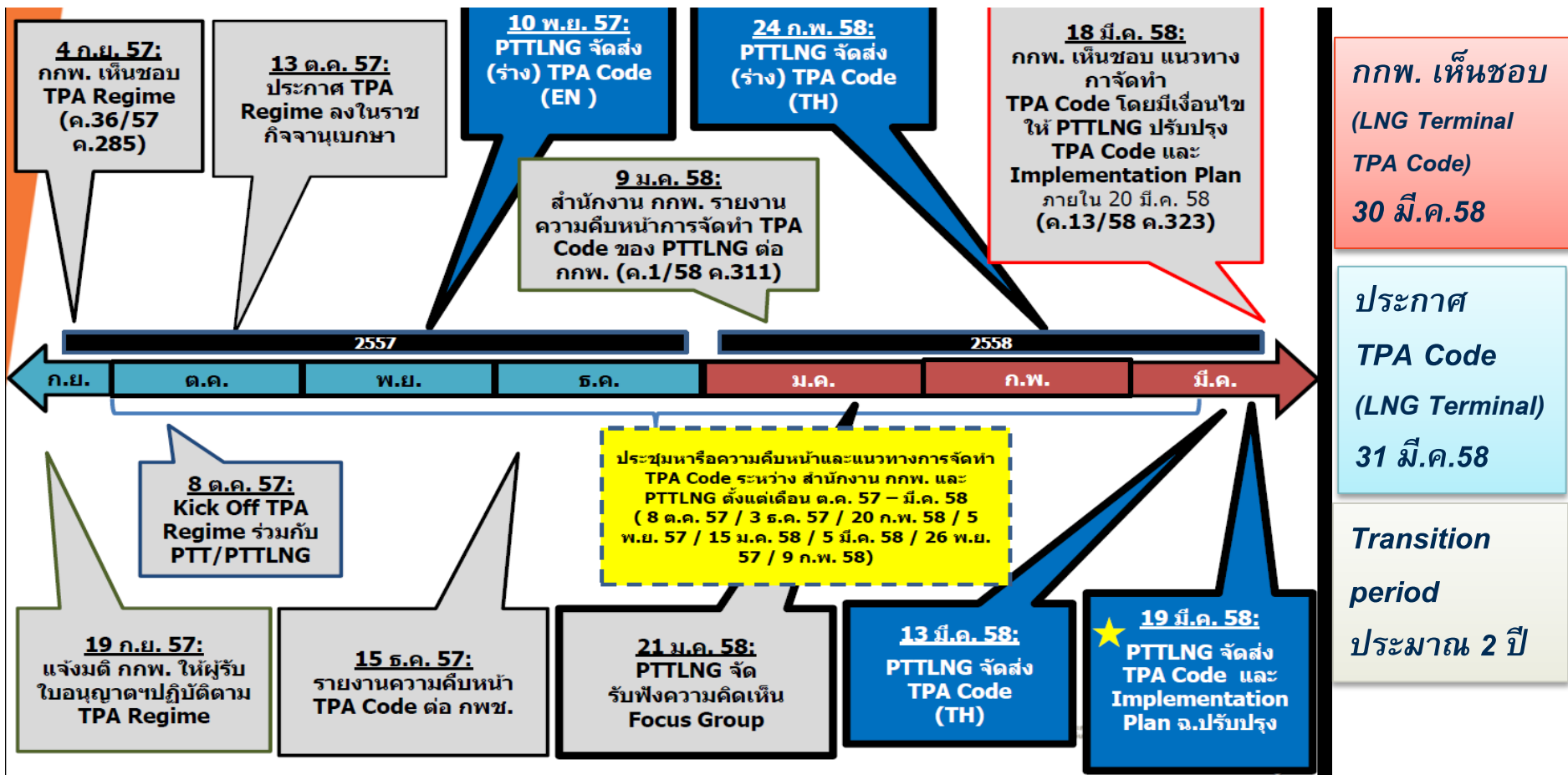
แนวทางที่ใช้ในการตรวจสอบ TPA Codes

ผลการตรวจสอบ TPA Codes (บมจ.ปตท.)

ผลการตรวจสอบ TPA Codes (PTTLNG)

ข้อเสนอแนะในการกำกับดูแลกิจการก๊าซธรรมชาติ

1. การปรับปรุงโครงสร้างของผู้ให้บริการเพื่อส่งเสริมความเป็นธรรม
(การแยกบัญชี และจัดทำ *Standard code of conduct*)

2. การกำกับติดตามความก้าวหน้าของการประยุกต์ใช้ TPA Code
(การรายงานความก้าวหน้า)

3. การตรวจสอบผู้ให้บริการว่าได้ปฏิบัติตาม TPA Code อย่างแท้จริง
(การตั้งหน่วยงานตรวจสอบ (*Auditor*) และติดตามผลการดำเนินงาน)

4. การศึกษาเงื่อนไขสัญญาที่มีอยู่เดิม
(การแก้ไขอุปสรรคจากสัญญาที่มีอยู่เดิม)

5. การทบทวนสถานะตลาดก๊าซธรรมชาติหลังมีการใช้ TPA Code ประมาณ 2 ปี
(ทบทวนความสำเร็จที่เกิดขึ้นและพัฒนาให้บรรลุเป้าหมาย)

THE **Brattle** GROUP

Thank you for attention

